

N O T A T K A

z posiedzenia Komisji Środowiska

Data posiedzenia: 18 marca 2014 r.

Nr posiedzenia: 80

Posiedzeniu przewodniczył: zastępca przewodniczącej komisji Stanisław Gorczyca.

- Porządek posiedzenia:**
1. Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ustanowienia i funkcjonowania rezerwy zapewniającej stabilność rynku dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE – wraz z projektem stanowiska rządu w tej sprawie – COM(2014) 020.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Stanisław Gorczyca, Stanisław Hodorowicz, Andrzej Kobiak, Zdzisław Pupa, Jadwiga Rotnicka, Michał Wojtczak, Alicja Zając,
  - goście:
    - Ministerstwo Środowiska:
      - sekretarz stanu, pełnomocnik rządu do spraw polityki klimatycznej Marcin Korolec,
      - zastępca dyrektora Departamentu Ochrony Powietrza Agnieszka Sosnowska,
      - naczelnik Wydziału do spraw Zarządzania Emisjami Gazów Cieplarnianych w Departamencie Ochrony Powietrza Paweł Różycki,
    - Ministerstwo Finansów:
      - specjalista w Departamencie Polityki Regionalnej i Rolnictwa Marcin Kowalczyk,
    - Ministerstwo Gospodarki:
      - referendarz w Departamencie Energetyki Ksenia Ludwiniak,
    - Najwyższa Izba Kontroli:
      - doradca techniczny w Departamencie Środowiska Alicja Gruszecka,
    - Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami:
      - kierownik Sylwia Waśniewska,
    - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:
      - doradca w Departamencie Ochrony Klimatu Witold Retke,
    - Konfederacja Lewiatan:
      - ekspert w Departamencie Energii i Zmian Klimatu Agata Staniewska,

- Naczelna Organizacja Techniczna:
  - przewodniczący Komisji Ochrony Środowiska Zbigniew Chachulski,
- Kancelaria Senatu RP:
  - analitycy w Biurze Spraw Międzynarodowych i Unii Europejskiej Monika Chabowska oraz Magdalena Słok-Wódkowska.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, pełnomocnik rządu do spraw polityki klimatycznej Marcin Korolec przedstawił cel i założenia dokumentu regulującego utworzenie i mechanizm działania specjalnej rezerwy uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w ramach systemu EU ETS oraz stanowisko rządu w tej sprawie. Rezerwa stabilizacyjna miałaby zwiększyć elastyczność sprzedaży uprawnień do emisji na aukcjach oraz zagwarantować większą odporność rynku na wszelkiego rodzaju wstrząsy.

W celu zlikwidowania nadwyżki uprawnień do emisji na rynku podjęto w ostatnim czasie decyzję o opóźnieniu sprzedaży na aukcjach 900 mln uprawnień do emisji w pierwszych latach 3. okresu rozliczeniowego systemu EU ETS (backloading). Zaproponowany przez Komisję Europejską backloading uzyskał poparcie wszystkich państw członkowskich UE, z wyjątkiem Polski. Polska od początku prac nad wymienioną propozycją sprzeciwiała się takiemu działaniu, podkreślając m.in., że jest to nieuzasadniona ingerencja w rynek, która może spowodować odejście od rynkowego charakteru systemu EU ETS oraz zagrożenie realizacji celów systemu EU ETS w sposób efektywny kosztowo.

Obecna propozycja KE, co do zasady, jest podobna do backloadingu. Mechanizm działania proponowanej rezerwy stabilizacyjnej można wręcz określić „ustrukturyzowanym backloadingiem”. Polegać ma on na corocznym wycofywaniu określonej puli uprawnień do emisji z rynku i przekazywaniu ich do rezerwy stabilizacyjnej w przypadku, gdy liczba uprawnień znajdująca się w obrocie w danym roku jest wyższa niż 833 mln. Wycofywane uprawnienia do emisji miałyby być odliczane od wolumenów sprzedawanych na aukcji przez państwa członkowskie w przyszłości. Analogiczna sytuacja miałaby miejsce w przypadku stwierdzenia niedoboru uprawnień na rynku – w takiej sytuacji uprawnienia do emisji będą uwalniane z rezerwy i dodawane do wolumenu uprawnień do emisji sprzedawanych na aukcji przez poszczególne państwa członkowskie. Należy zaznaczyć, że uprawnienia do emisji będą wprowadzane na rynek stopniowo w wolumenie odpowiadającym 100 mln uprawnień.

Rząd jest przeciwny wprowadzaniu przedmiotowego aktu prawnego.

Przedstawicielka Konfederacji Lewiatan Agata Staniewska zwróciła uwagę na to, że proponowane utworzenie rezerwy uprawnień do emisji gazów cieplarnianych jest ingerencją w rynek i do czasu, gdy nie będą znane inne przygotowywane akty prawne dotyczące spraw emisji i handlu emisjami, wprowadzanie takiej regulacji jest ryzykowne.

Przewodniczący obradom senator Stanisław Gorczyca przedstawił projekt opinii Komisji Środowiska do rozpatrywanego dokumentu, w którym komisja stwierdza, że nie narusza on zasady pomocniczości.

Komisja nie popiera projektu decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady, ponieważ:

- Mechanizm działania planowanej rezerwy stabilizacyjnej jest w istocie sztucznym sterowaniem ceną uprawnień do emisji, co oznacza, że system EU ETS zatraci swój rynkowy charakter, stając się instrumentem parapodatkowym.
- Wątpliwości budzi sposób ustalenia wartości brzegowych decydujących o uwolnieniu uprawnień na rynek (400 mln) lub o ich odłożeniu do rezerwy (833 mln). Nie ma analiz

wskazujących, że przyjęte kryteria brzegowe zapewnią uporządkowane funkcjonowanie rynku.

- Wszelkie mechanizmy wpływające na podwyższenie ceny uprawnień do emisji wpłyną negatywnie na sytuację finansową przedsiębiorców, a tym samym na stan polskiej gospodarki. Wzrost kosztów działalności może przyczynić się do przenoszenia produkcji poza granice UE do państw, które nie stawiają tak restrykcyjnych wymagań w zakresie ochrony środowiska (tzw. ucieczka emisji).
- Wprowadzenie mechanizmu rezerwy stabilizacyjnej znacznie pogorszy sytuację polskiego sektora elektroenergetycznego z uwagi na fakt, że struktura paliwowa wytwarzania energii elektrycznej w Polsce w perspektywie 2030 r. nie ulegnie znacznym zmianom.

Przewodnicząca komisji Jadwiga Rotnicka zgłosiła wniosek o przyjęcie zaproponowanej opinii.

Komisja przyjęła wniosek jednogłośnie.

Sprawozdawcą stanowiska komisji został senator Stanisław Hodorowicz.

Konkluzja: Komisja przyjęła opinię, w której nie popiera projektu decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ustanowienia i funkcjonowania rezerwy zapewniającej stabilność rynku dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE – COM(2014)20. Jednocześnie Komisja stwierdza, że projekt decyzji nie narusza zasady pomocniczości.